

Ágæti viðtakandi.

Umhverfis- og auðlindaráðherra hefur birt í Lögbirtingablaði á vef Stjórnartíðinda, tvær reglugerðir sem settar eru á grundvelli laga um mat á umhverfisáhrifum, [nr. 106/2000](#) sem breytt var með [lögum nr. 96/2019](#) (töku gildi 1. september 2019 vegna innleiðingar á [XX. viðauka tilskipunar 2014/52/ESB](#)). Annars vegar er um að ræða [reglugerð nr. 1069/2019](#), um (2.) breytingu á reglugerð nr. 660/2015, um mat á umhverfisáhrifum. Hins vegar er um að ræða [reglugerð nr. 1068/2019](#), um (1.) breytingu á reglugerð nr. 772/2012, um framkvæmdaleyfi.

Með breytingu á lögum um mat á umhverfisáhrifum sl. vor kom inn viðbót við ákvæði 3. mgr. 4. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum, n.t.t. í 3. málsf. greinarinnar, svohljóðandi:

- [Sveitarstjórn tekur ákvörðun skv. 6. gr. um hvort framkvæmd, sem háð er framkvæmdaleyfi eða byggingarleyfi samkvæmt skipulagslögum eða lögum um mannvirki og tilgreind er í flokki C í 1. viðauka við lög þessi, skuli háð mati á umhverfisáhrifum. Undanskildar eru þó framkvæmdir sem háðar eru leyfi
- Mannvirkjastofnunar, sbr. 2. mgr. [\[Sveitarstjórn skal í samþykkt sveitarfélagsins, sbr. 42. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011, fela skipulagsnefnd eða öðrum aðila innan stjórnarsýslu sveitarfélagsins töku fullnaðarákvörðunar um matsskyldu framkvæmdar þegar sveitarfélagið er sjálft framkvæmdaraðili.\]](#)³⁾ ²⁾

Í skýringum í [greinargerð](#) með breytingarlögum á bls. 21 segir:

„Frumvarpið er talið munu geta haft áhrif á stjórnarsýslu sveitarfélaga þar sem gerð er sú krafa til sveitarstjórna að þær feli skipulagsnefnd eða öðrum aðila innan stjórnarsýslu sveitarfélagsins að taka fullnaðarákvörðun um matsskyldu framkvæmdar þegar sveitarfélagið er sjálft framkvæmdaraðili. Ekki er hér þó um íþyngjandi kröfu að ræða og hafa ber í huga að þetta ákvæði snertir aðeins framkvæmdir í flokki C skv. 1. viðauka við lög nr. 106/2000.“

Í skýringum í [greinargerð](#) við ákvæði 4. gr. með breytingarlögum í 2. efnisgrein á bls. 23 segir jafnframt:

„Í b-lið 2. gr. frumvarpsins er lögð til breyting á 3. mgr. 4. gr. laganna sem fjallar um hlutverk sveitarstjórnar. Lagt er til að við ákvæðið bætist nýr málsliður þar sem kveðið verður á um að sveitarstjórn skuli í samþykkt sveitarfélagsins, sbr. 42. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. [138/2011](#), fela skipulagsnefnd eða öðrum aðila innan stjórnarsýslu sveitarfélagsins töku fullnaðarákvörðunar um matsskyldu framkvæmdar þegar sveitarfélagið er sjálft framkvæmdaraðili. Samkvæmt framangreindu er sveitarstjórn ekki heimilt að taka ákvörðun um matsskyldu framkvæmdar ef það er sjálft framkvæmdaraðili. Byggist tillagan á ákvæði 9. gr. a tilskipunar [2011/92/ESB](#) eins og henni er breytt með tilskipun [2014/52/ESB](#). Í 25. gr. aðfaraorða tilskipunar [2014/52/ESB](#) kemur fram að í þeim tilvikum þegar stjórnvöld fara með ákvarðanir á grundvelli tilskipunarinnar en eru jafnframt framkvæmdaraðilar skuli aðildarríki tryggja aðskilnað á milli þeirra starfssviða til að hlutleysi verði tryggt og ekki verði hagsmunaárekstrar. Um þetta atriði hefur verið fjallað hjá Evrópuþingnum í máli C-474/10. Fyrirmynd ákvæðisins er að finna í 6. gr. skipulagslaga, nr. [123/2010](#), þar sem sveitarstjórn er veitt heimild til að ákveða sjálf fyrirkomulag á töku ýmissa fullnaðarákvarðana sem taka þarf á grundvelli skipulagslaga eins og afgreiðslu deiliskipulagsáætlana og útgáfu framkvæmdaleyfa. Ljóst er að sveitarfélög eru misvel í stakk búin að tryggja aðskilnað þann sem

tilskipunin fer fram á um að ekki sé sami aðili hjá sveitarfélagi sem tekur ákvörðun um matsskyldu og undirbýr framkvæmd. Rétt er því talið að sveitarstjórn ákveði í samþykkt að annar aðili innan stjórnarsýslu sveitarfélagsins taki ákvörðun um matsskyldu þegar sveitarfélagið er sjálft framkvæmdaraðili. Í því felst að ekki verður heimilt fyrir sveitarstjórn að taka slíka ákvörðun. Búast má við að sveitarstjórn muni í flestum tilvikum fela skipulagsnefnd töku slíkrar ákvörðunar þar sem skipun hennar er lögbundin en einnig geta aðrir aðilar komið til greina í því sambandi.“

Reglugerð um mat á umhverfisáhrifum nr. 66/2015, eins og henni hefur nú verið breytt með reglugerð nr. 1069/2019, að teknu tilliti til þess sem að framan hefur verið rakið, nú svohljóðandi:

„3. gr.

Við 6. gr. reglugerðarinnar bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Sveitarstjórn skal í samþykkt sveitarfélagsins fela skipulagsnefnd eða öðrum aðila innan stjórnarsýslu sveitarfélagsins töku fullnaðarákvörðunar um matsskyldu framkvæmdar þegar sveitarfélagið er sjálft framkvæmdaraðili, sbr. 42. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011.“

Að öllu framangreindu virtu hvetur Samband íslenskra öll sveitarfélög, þar sem við á, að laga samþykktir sínar í samræmi við ákvæði laga og reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum.

Þetta tilkynnist hér með.

Virðingarfyllt,
f.h. sambandsins,

Vigdís Häsler
lögmaður, LL.M.
Beint innval: 515 4911
Netfang: vigdis@samband.is

Samband íslenskra sveitarfélaga
Borgartúni 30, pósthólf 8100 128 Reykjavík
Sími: 515 4900 // Fax: 515 4903
www.samband.is
